

XIX. évfolyam, 11. szám, 2016

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XIX. évfolyam, 11. szám, 2016

Megjelenik kéthetente
2016. június 15.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Keresztessyné Mohr Katalin
kmohr@aki.gov.hu

Közreműködő
Szántó-Becz Gábor
szanto-becz.gabor@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Gabonapiaci jelentés	4
Búza.....	4
Kukorica.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	4
A gabonafélék jegyzése.....	6
Termelői és kikötői árak.....	11
Gabonapiaci információk.....	14
Olajnövény-piaci jelentés	16
Szójabab.....	16
Repcemag.....	16
Napraforgómag.....	16
Az olajmagok és származékaik jegyzése.....	17
Termelői és kikötői árak.....	20
Olajmagpiaci információk.....	22
Cukorpiaci jelentés	24
Agrárpolitikai Hírek.....	25

Összefoglaló

Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint az étkezési és a takarmánybúza termelői ára közötti különbség minimális volt a 2015/2016. gazdasági évben, a különbözet csupán néhány esetben közelítette vagy haladta meg az ötezer forintot, a malmi javára.

A takarmánykukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése – igazodva az emelkedő nemzetközi trendhez – elérte az 52 ezer forint/tonna szintet a Budapesti Értéktőzsdén 2016. június elején.

A szójabab fronthavi jegyzésének emelkedése június első dekádjában sem vesztett lendületéből a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*), ami pozitívan befolyásolta a többi olajmag európai jegyzését is.

A globális cukortermelést a különböző szakmai műhelyek eltérően ítélik meg folyó gazdasági évre vonatkozóan: *Czarnikow* 174,1 millió tonna, *F.O. Licht* 172,8 millió tonna, *ISO* 163,9 millió tonna.

Az Európai Bizottság projekciója szerint az unió cukorkibocsátása 18,28 millió tonna lehet 2016-ban, várhatóan elmarad a 19,19 millió tonnára jelzett felhasználástól.

Gabonapiaci jelentés

Búza

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) 190 dollár (*USD*)/tonnáig erősödött a búza legközelebbi lejáratra vonatkozó jegyzése 2016. június első dekádjában. Ezzel párhuzamosan a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) az előző év azonos időszakához képest 11-16 euróval alacsonyabb szinten, 165–172 euró/tonna tartományban mozgott a termény fronthavi kurzusa. Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a malmi búzát változatlanul 43-44 ezer forint/tonna, a takarmánybúzát 42-43 ezer forint/tonna között jegyezték a legközelebbi lejáratra vonatkozóan ugyanekkor. Az AKI PÁIR adatai szerint az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára 15 százalékkal múltalul az egy évvel korábbit, így átlagosan 43-44 ezer forint/tonna között forgott a fizikai piacon 2016. június első hetében. A hazai takarmány- és az étkezési búza termelői ára közötti különbség minimális volt a 2015/2016. gazdasági évben: néhány esetben közelítette vagy haladta meg az ötezer forintot, a malmi javára. A takarmánykukorica termelői árának tavasz óta tartó emelkedése a – takarmányárpa mellett szintén helyettesítő terméknek számító – jó minőségű takarmánybúza

termelői árát is pozitívan befolyásolta Magyarországon. Mindezek eredményeként a takarmánybúza termelői ára május közepe óta meghaladta a malmiét.

A Földművelésügyi Minisztérium tájékoztatása szerint az őszi gabonafélék állapota megfelelő, a vetésterületük 60 százaléka kapott jó minősítést, a terméskilátások jók. Őszi búzát mintegy 960 ezer hektáron vetettek a termelők 2015 őszen.

Kukorica

A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 170 dollár/tonna közelébe emelkedett a chicagói árutőzsdén június első harmadában. A franciaországi fővárosban ezzel egy időben 185 euró/tonna fölé erősödött a fronthavi kurzus. A BÉT-en is hasonló trend figyelhető meg, és a takarmánykukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése elérte az 52 ezer forint/tonna szintet június elején. A fizikai piacon az egy évvel korábbinál 22 százalékkal drágábban, 46-47 ezer forint/tonna körüli termelői áron forgott az ótermés június első hetében.

Agrárpolitikai Hírek

- A Földművelésügyi Minisztérium tájékoztatása szerint a mezőgazdaság kibocsátása folyó alapján 2015-ben elérte a 2454 milliárd forintot, amelyből a növénytermesztés 1428 milliárd forinttal, míg az állattenyésztés 854 milliárd forinttal vette ki a részét, amely a tavalyi év nehézségeire való tekintettel is figyelemre méltó eredmény. Az állattenyésztési ágazat mintegy 3,3 százalékkal bővült 2014-hez képest. A mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma 2015-ben 203,2 ezer fő

volt, ami 13,6 ezer fővel volt több az egy évvel korábbinál, öt év alatt pedig 30,4 ezer fővel gyarapodott az ágazatban dolgozók száma, ez közel 18 százalékos bővülést jelent. Az élelmiszeriparban foglalkoztatottak száma 2015-ben 140,3 ezer fő volt, ez öt év alatt 15 százalékkal, 18,3 ezer fővel volt több, mint 2010-ben. A nemzeti támogatás összege közel 92 milliárd forint, míg a közvetlen európai uniós források összege mintegy 396 milliárd forintot tesz ki 2016-ban.

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

	2016. 22. hét	2016. 22. hét/ 2016. 21. hét (százalék)	2016. 22. hét/ 2015. 22. hét (százalék)
Étkezési búza	43 209	99	85
Takarmánybúza	44 687	101	102
Takarmánykukorica	46 586	99	122
Takarmányárpa	42 241	101	112

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 06. 08.	2016. 06. 09.	2016. 06. 10.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	2016. augusztus	HUF/tonna	43 500	43 500	43 500
	Takarmánybúza	2016. augusztus	HUF/tonna	42 500	42 500	42 500
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2016. szeptember	EUR/tonna	172	171	169
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2016. július	USD/tonna	191	187	182

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

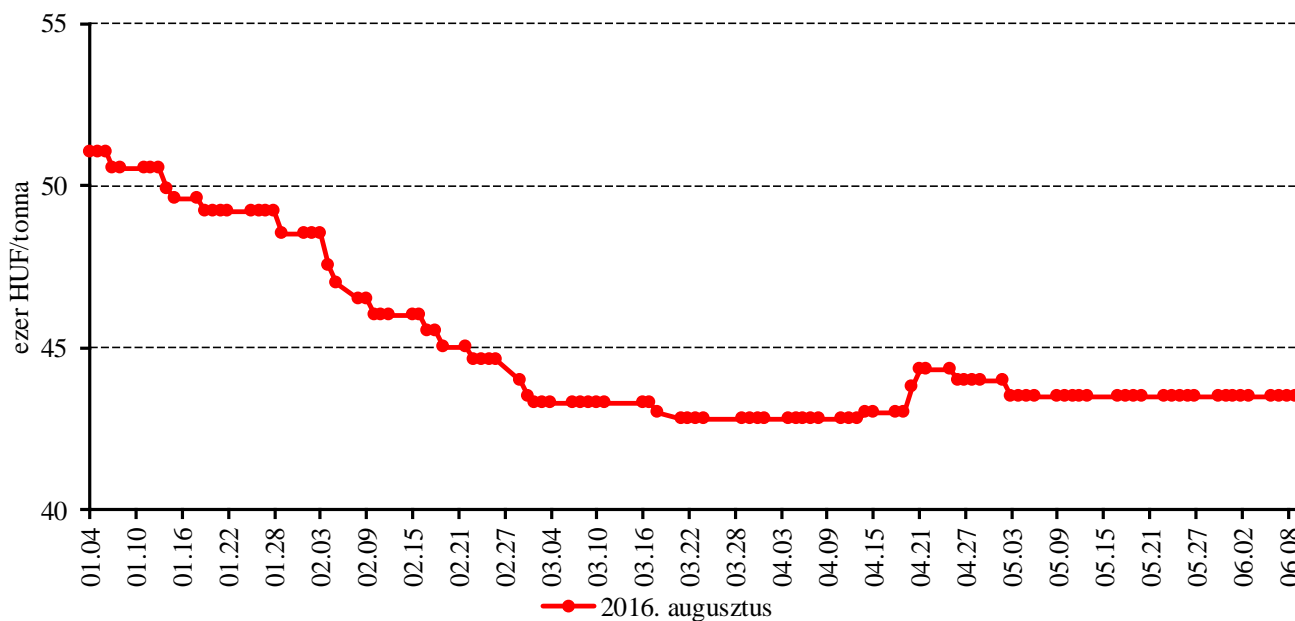
3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 06. 08.	2016. 06. 09.	2016. 06. 10.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2016. július	HUF/tonna	52 000	52 000	52 000
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2016. június	EUR/tonna	187	187	186
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2016. július	USD/tonna	170	168	167

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

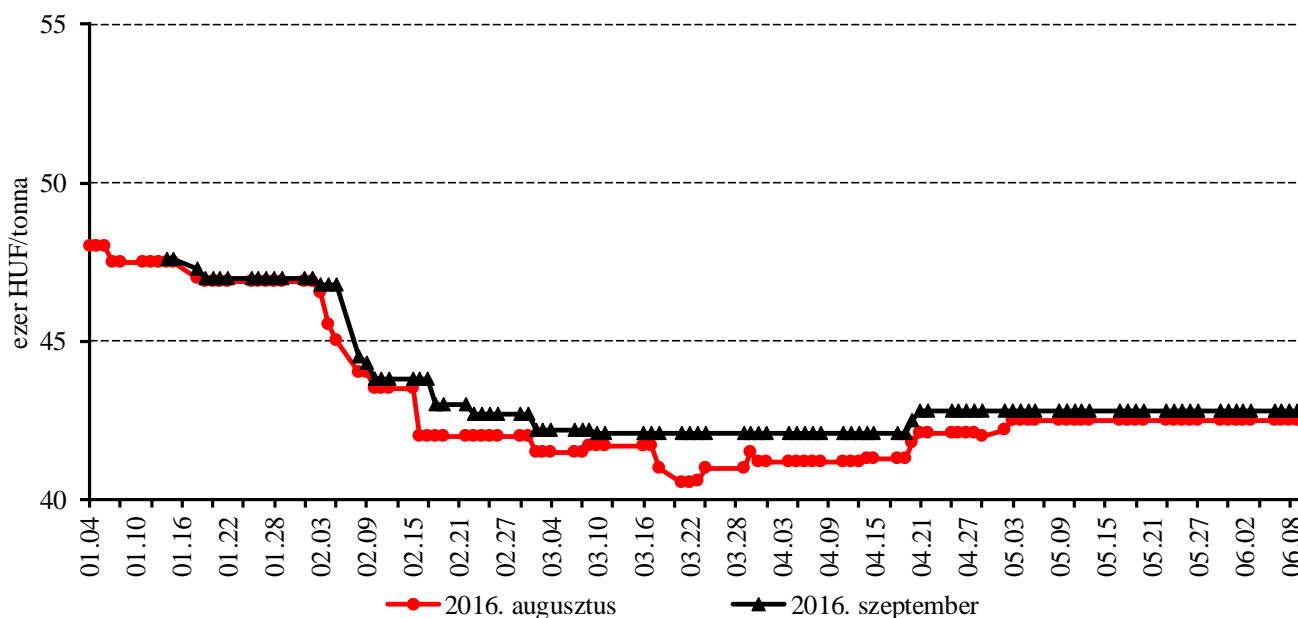
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

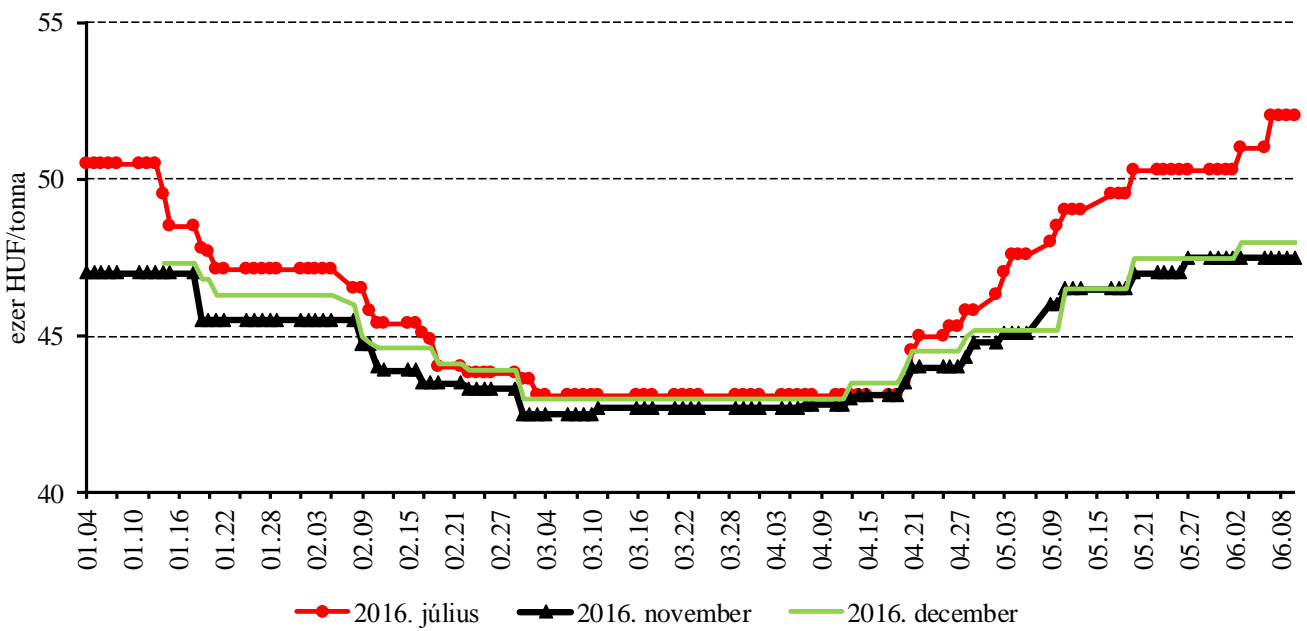
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánybúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

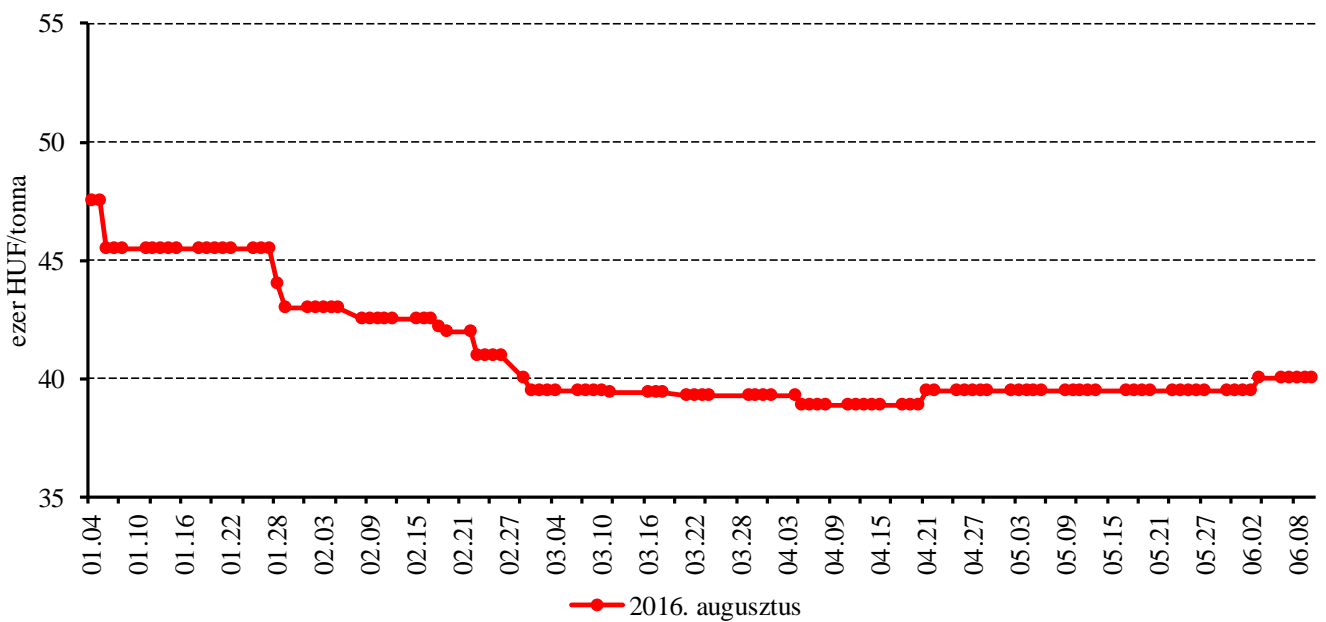
Forrás: BÉT

3. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

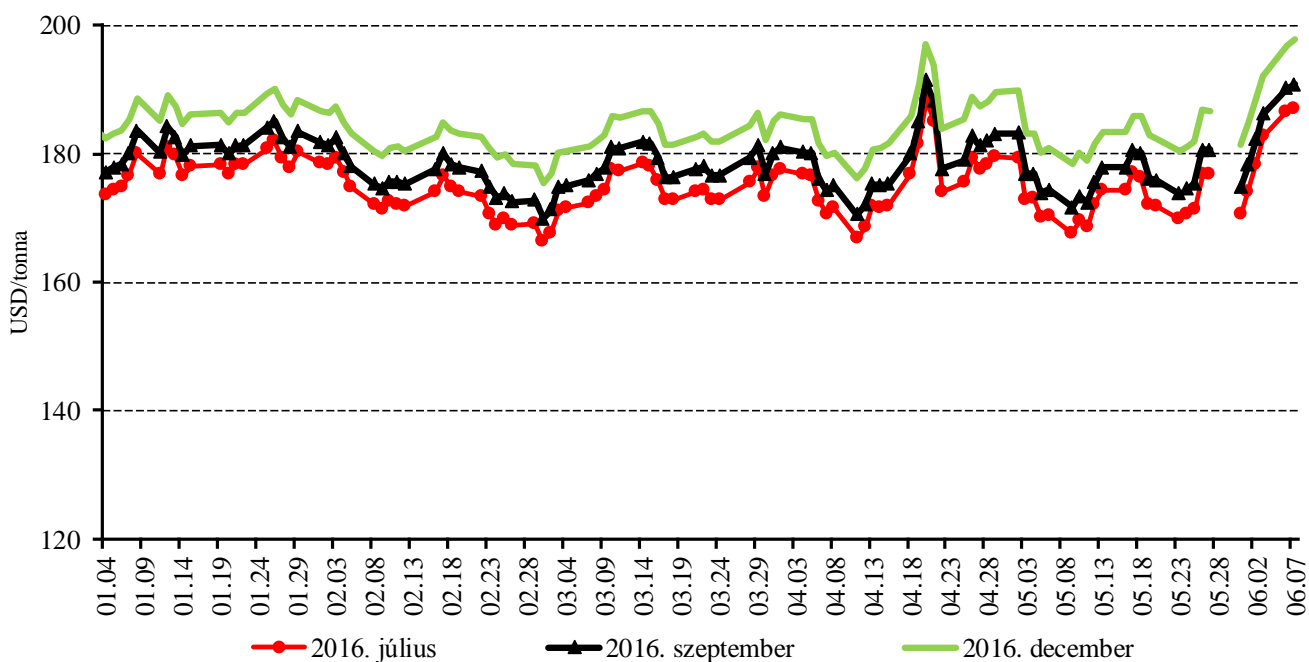
Forrás: BÉT

4. ábra: A takarmányárpa jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

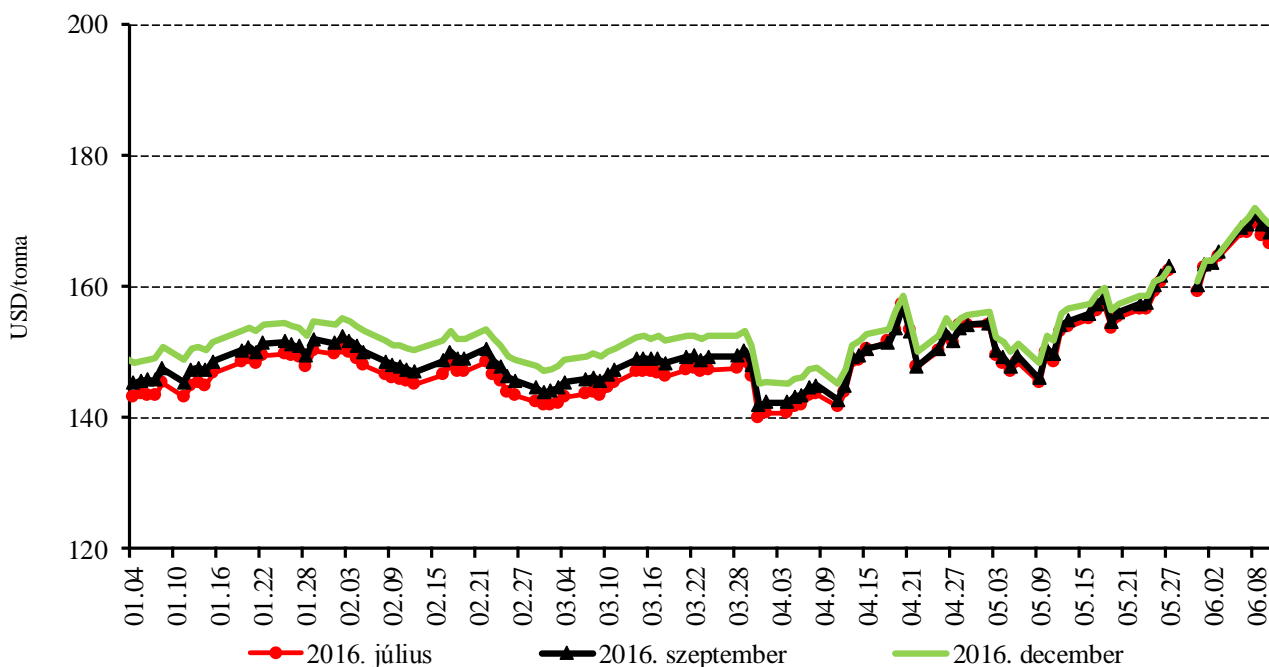
Forrás: BÉT

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

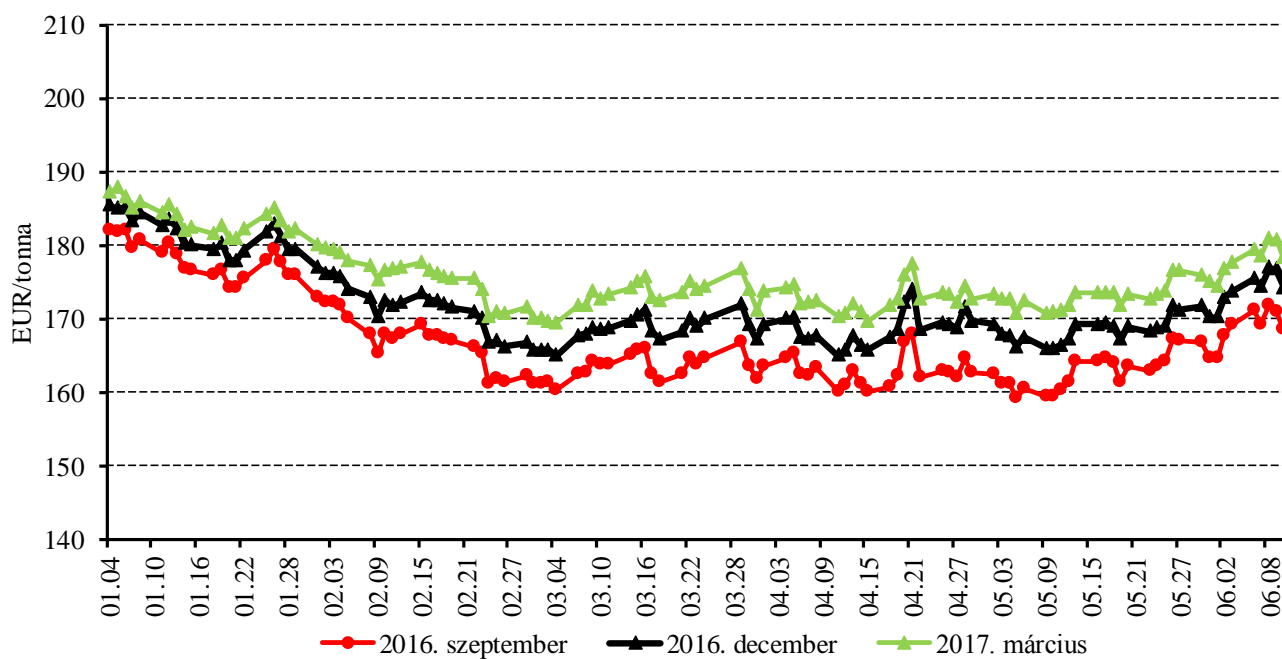
Forrás: CME Group

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

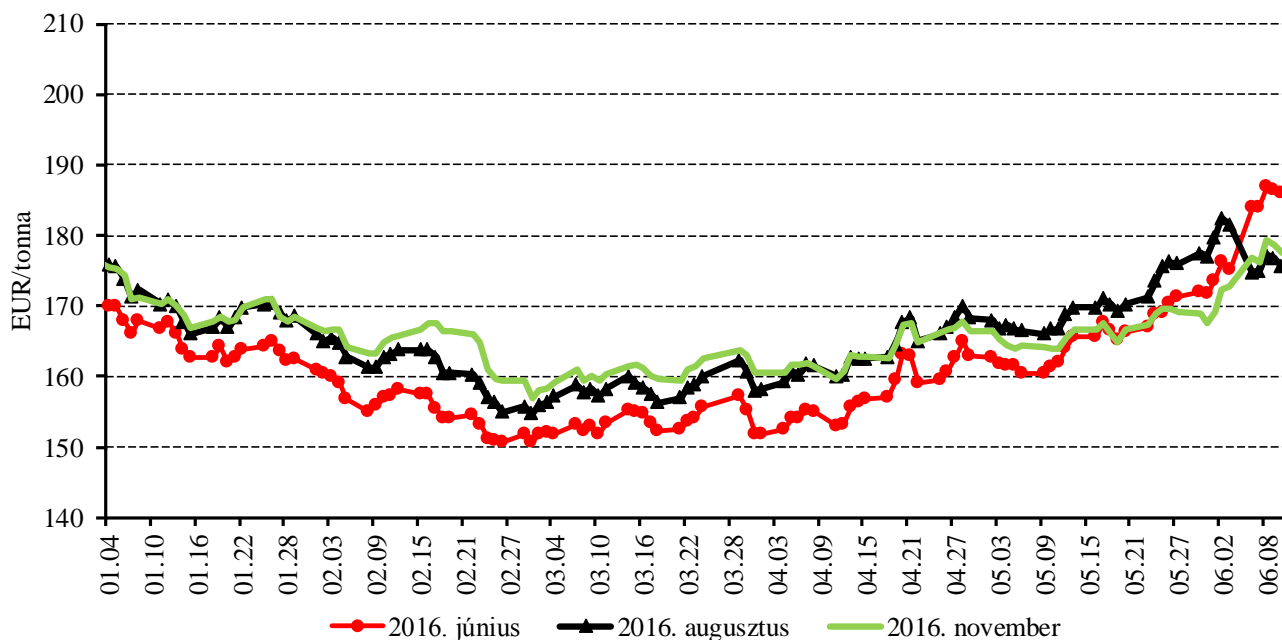
Forrás: CME Group

7. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

Forrás: Euronext

8. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

Forrás: Euronext

4. táblázat: **A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2016. június 10.)**

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2016. szeptember	169	52 506	2016. július	182	50 155
2016. december	174	54 298	2016. szeptember	186	51 311
2017. március	178	55 544	2016. december	193	53 155
2017. május	181	56 479	2017. március	199	54 937
2017. szeptember	183	56 947	2017. május	204	56 153
2017. december	186	57 959	2017. július	207	57 046
KUKORICA					
2016. június	186	57 959	2016. július	167	45 922
2016. augusztus	176	54 688	2016. szeptember	168	46 399
2016. november	178	55 311	2016. december	170	46 747
2017. január	179	55 700	2017. március	171	47 290
2017. március	179	55 856	2017. május	173	47 615
2017. június	178	55 467	2017. július	173	47 811

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: **A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása**

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2016. 06. 03. (százalék)	2016. 06. 10. (százalék)
Búza	2016. július	176,88	24,2	25,2
Kukorica	2016. július	162,43	23,3	26,5
Szójabab	2016. július	399,18	25,3	24,2
Szójadara	2016. július	443,67	–	37,2

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel ±15,8 százalék eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: **A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2016. június 7.)**

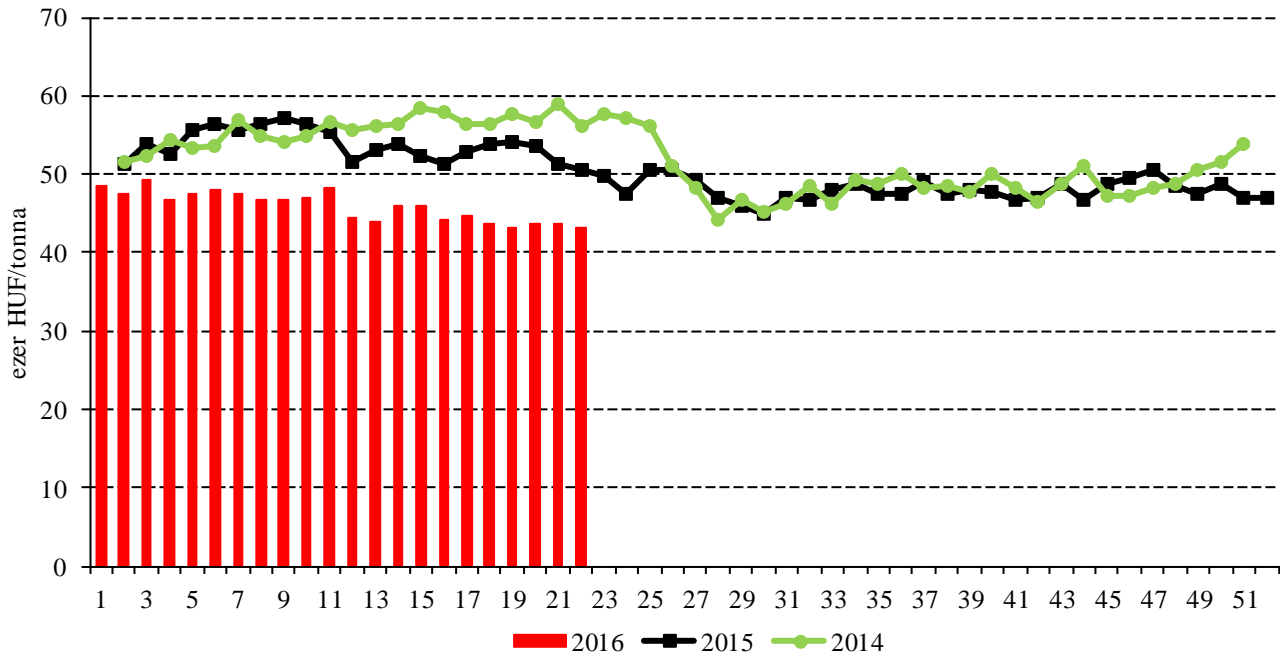
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	73 846	118 250	96 316	11 637	17 435	60 165	118 531	30 451	47 141	37 669	37 889
Kukorica	301 731	820 334	291 128	23 451	31 355	311 063	87 480	113 039	187 464	83 532	96 571
Szójabab	230 862	533 508	113 585	10 520	28 886	196 159	15 060	65 678	125 901	64 823	48 363
Szójadara	89 287	268 249	68 752	3 436	5 804	79 648	6 542	11 571	38 436	23 701	35 766

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

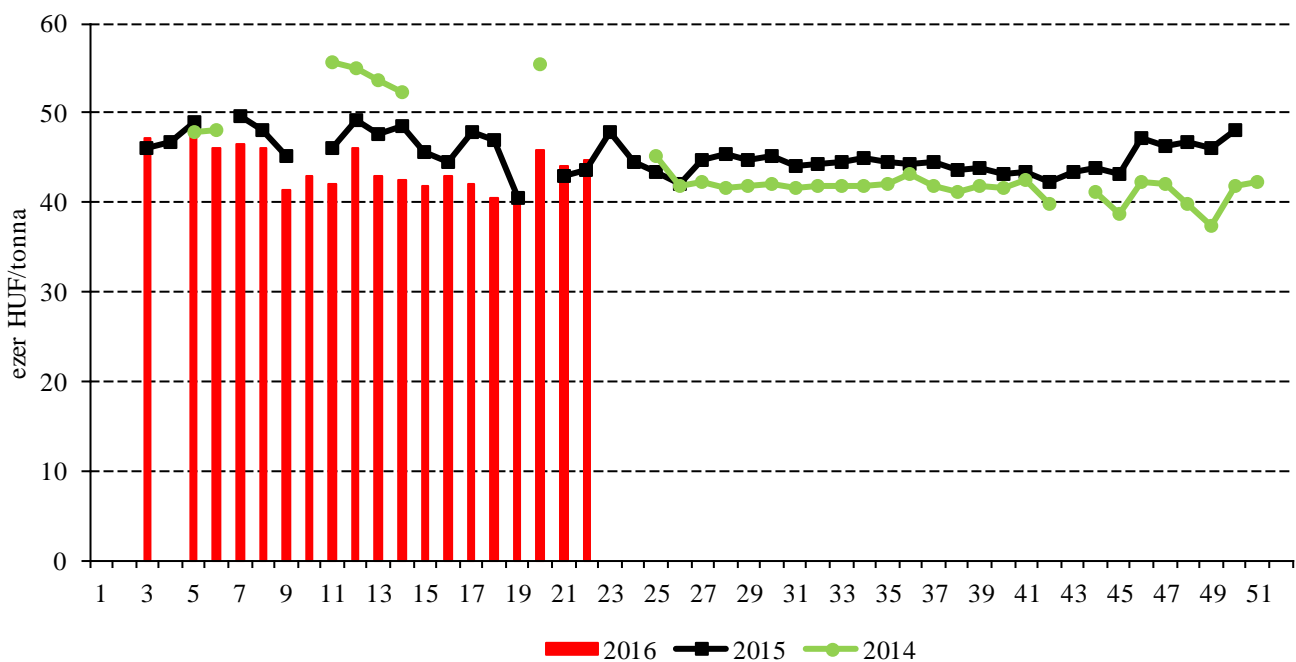
Termelői és kikötői árak

9. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

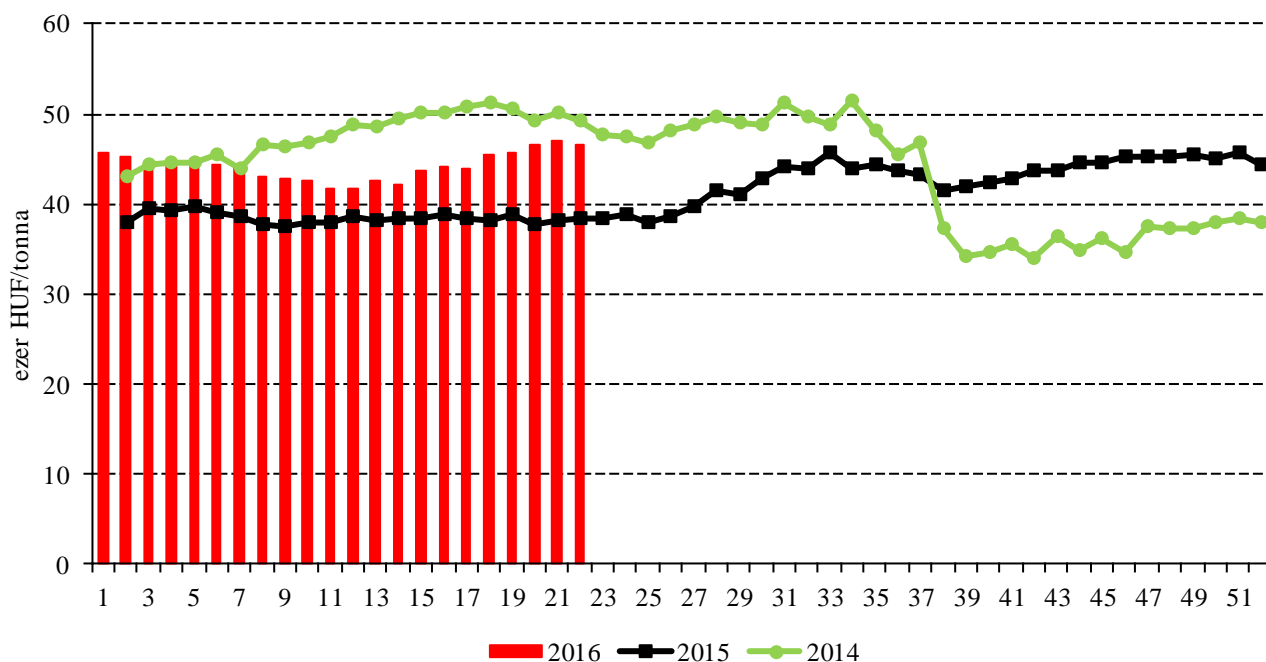
Forrás: AKI PÁIR

10. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

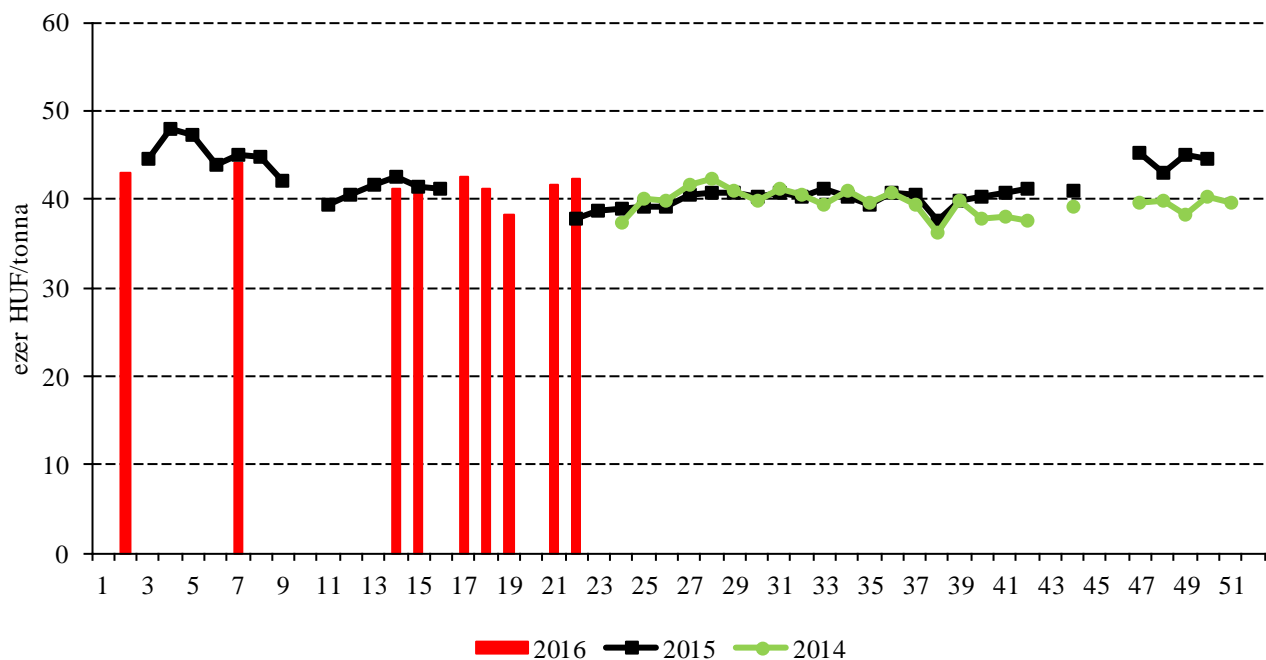
Forrás: AKI PÁIR

11. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

12. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

	Mértékegység	2016.05.20.	2016.05.27.	2016.06.03.	2016.06.10.	
BÚZA	USA, FOB Gulf HRW	USD/tonna	193	198	n. a.	n. a.
	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	175	182	n. a.	n. a.
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	193	190	n. a.	n. a.
	Ukrajna, 12,5% FOB	USD/tonna	179	185	n. a.	n. a.
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	184	180	183	183
KUKORICA	USA, FOB	USD/tonna	174	183	n. a.	n. a.
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	186	193	n. a.	n. a.
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	179	167	–	–
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	176	178	181	186
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	160	159	n. a.	n. a.
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	160	157	n. a.	n. a.
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	–	193	–	–

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Agrochart, MADR, Európai Bizottság

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		EUR/tonna			
		2016. 19. hét	2016. 20. hét	2016. 21. hét	2016. 22. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	135	135	135	138
	Németország, DEPSILO Hamburg	160	157	160	161
	Franciaország, DELPORT Rouen	149	152	152	155
	Románia, DEPSILO Banat	142	146	143	142
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	–	–	–	–
	Németország, DEPSILO Hamburg	154	153	154	156
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	133	137	–	–
	Románia, DEPSILO Oltenia	142	–	–	–
	Egyesült Királyság, FGATE	132	134	135	136
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Plevén	135	135	135	135
	Németország, DEPSILO Hamburg	186	186	189	194
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	156	164	–	–
	Románia, DEPSILO Oltenia	146	140	143	134
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	–	–	–	–
	Németország, DEPSILO Hamburg	135	135	138	138
	Franciaország, DELPORT Rouen	139	161	137	140
	Románia, DEPSILO Muntenia	137	–	–	–
	Egyesült Királyság, FGATE	127	129	129	128

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: **A gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Kiszereelés	Mértékegység	2015. 22. hét	2016. 21. hét	2016. 22. hét	2016. 22. hét/ 2015. 22. hét (százalék)	2016. 22. hét/ 2016. 21. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	1 185	471	883	74	187
		HUF/kg	75	71	72	96	101
	zsákos	tonna	1 906	1 578	1 719	90	109
		HUF/kg	76	74	74	97	100
	zacskós	tonna	700	675	475	68	70
		HUF/kg	89	87	87	97	99
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna
		HUF/kg
	zsákos	tonna	24	39	19	76	48
		HUF/kg	87	85	85	98	100
	zacskós	tonna	40	43	28	71	66
		HUF/kg	93	94	93	100	100
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	450	373	715	159	192
		HUF/kg	71	69	69	97	99
	zsákos	tonna	633	442	511	81	116
		HUF/kg	74	71	71	97	101
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	77	76	74	96	98
		HUF/kg	40	49	65	164	133
	zsákos	tonna	81	80	80	99	100
		HUF/kg	77	76	74	96	98
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	42	60	28	66	46
		HUF/kg	97	95	95	98	100

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: **Az ipari keveréktakarmányok feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Mértékegység	2015. április	2016. március	2016. április	2016. április/ 2015. április (százalék)	2016. április/ 2016. március (százalék)
Brojlertáp	tonna	9 516	10 129	11 293	119	111
	HUF/tonna	91 614	98 008	90 777	99	93
Hízósertéstáp	tonna	7 365	9 185	7 988	108	87
	HUF/tonna	75 057	76 846	72 565	97	94

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2015. január–március	2016. január–március	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	361,97	352,51	97,39
	10039000 Árpa, nem vető	136,33	85,82	62,95
	10059000 Kukorica, nem vető	1 194,71	646,39	54,10
Import	10019900 Búza, nem vető	43,49	41,04	94,37
	10039000 Árpa, nem vető	13,25	6,50	49,10
	10059000 Kukorica, nem vető	24,78	4,57	18,46

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2014. július 1.– 2015. június 2.	2015. július 1.– 2016. június 7.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	29 795	29 234	98
	Árpa	8 499	9 191	108
	Kukorica	3 275	1 721	53
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	2 486	3 259	131
	Árpa	63	241	383
	Kukorica	8 678	12 837	148

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

						millió tonna	
		USDA		IGC		Tallage	
		2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}
BÚZA							
Termelés		734	731	736	722	717	709
Felhasználás		708	716	719	717	711	714
Export		168	165	156	154	163	161
Import		168	165	156	154	163	161
Zárókészlet		243	258	217	223	206	202
KUKORICA							
Termelés		966	1 012	971	1 003	941	980
Felhasználás		968	1 013	972	1 003	942	967
Export		135	132	130	129	125	123
Import		135	132	130	129	125	123
Zárókészlet		206	205	205	205	209	222

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

A szójabab fronthavi jegyzésének emelkedése június első dekádjában sem vesztett lendületéből. A legközelebbi lejáratra vonatkozóan 432 dollár (USD)/tonnáig erősödött a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) 2016. június 10-ig.

Repcemag

A szójabab kurzusának növekedése pozitívan befolyásolta a többi olajmag jegyzését is. A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) 380 euró/tonna fölé araszolt a repcemag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése június első harmadában. A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) áru-piaci szekciójában az újtermésű repcemag kurzusa 110

ezer forint/tonnáig erősödött ugyanekkor. A betakarítás előtti időszakban a tőzsde mellett a fizikai piac forgalma is igen gyenge, alig mozog az áru. Akinek még volt terménye, az az AKI PÁIR adatai szerint az egy évvel korábbihoz hasonló, 110 ezer forint/tonna körüli termelői árat (áfa és szállítási költség nélkül) tudott kialkudni június elő hetében is.

Napraforgómag

A BÉT-en az újtermésű napraforgómag (októberi termin) kurzusát kissé felfelé, 110 ezer forint/tonnára korrigálták 2016. június 9-én. A magyarországi fizikai piacon az ótermés ennél jóval magasabb árszinten, 120 ezer forint/tonna körüli termelői áron cserélt gazdát június első hetében az AKI PÁIR adatai szerint. Ez az egy évvel korábbit 9 százalékkal haladta meg.

14. táblázat: Az olajmagok termelői ára Magyarországon

	2016. 22. hét	2016. 22. hét/ 2016. 21. hét (százalék)	2016. 22. hét/ 2015. 22. hét (százalék)
Napraforgómag	120 304	101	109
Repcemag	110 097	–	98

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

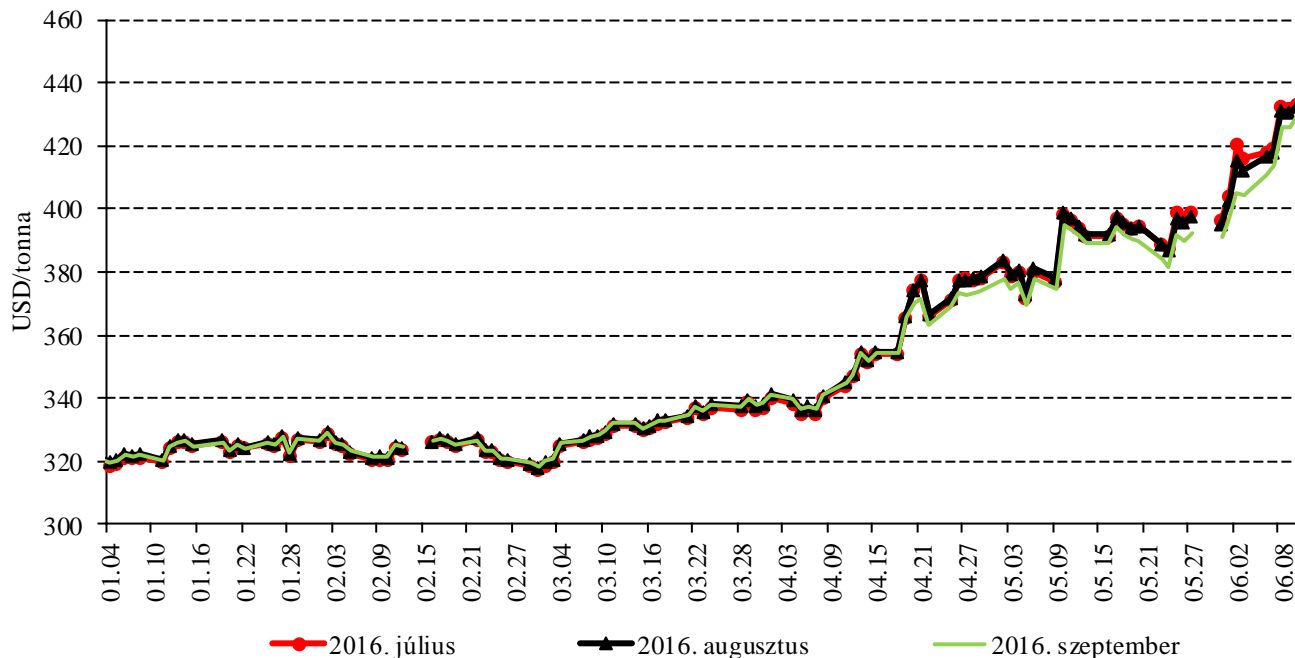
15. táblázat: Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

	Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 06. 08.	2016. 06. 09.	2016. 06. 10.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	HUF/tonna	109 000	110 000	110 000
	Repcemag	HUF/tonna	109 750	110 500	110 500
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	EUR/tonna	384	382	379
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	USD/tonna	433	432	433

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

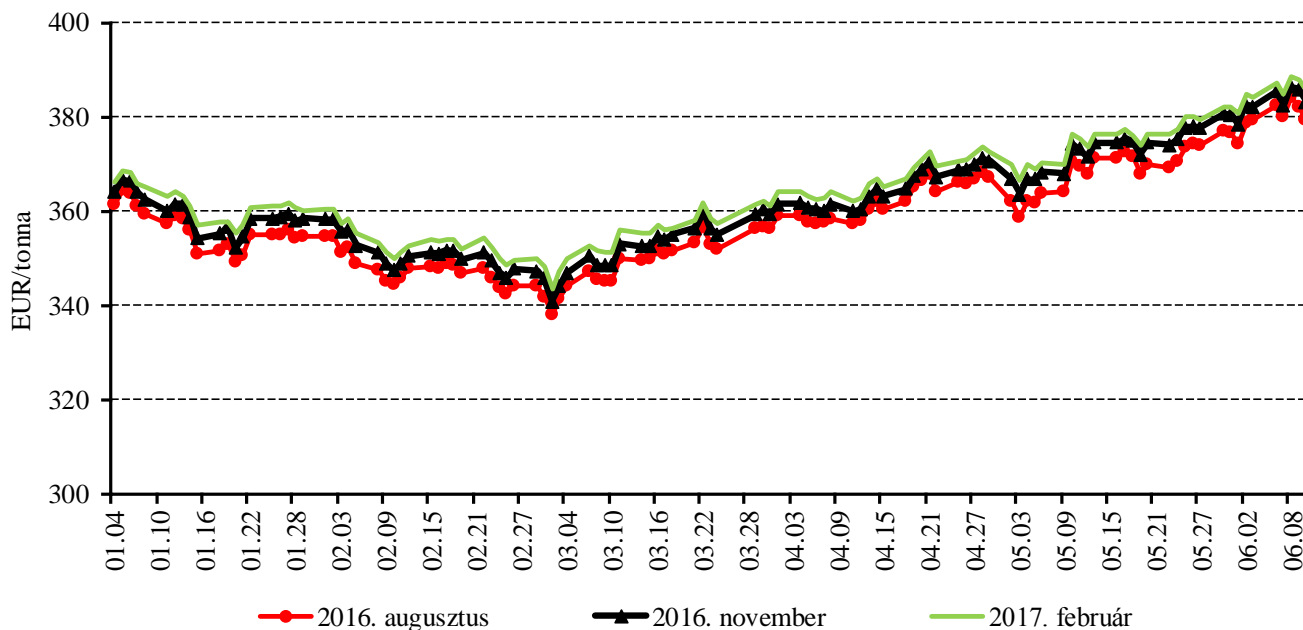
Az olajmagok és származékaik jegyzése

13. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

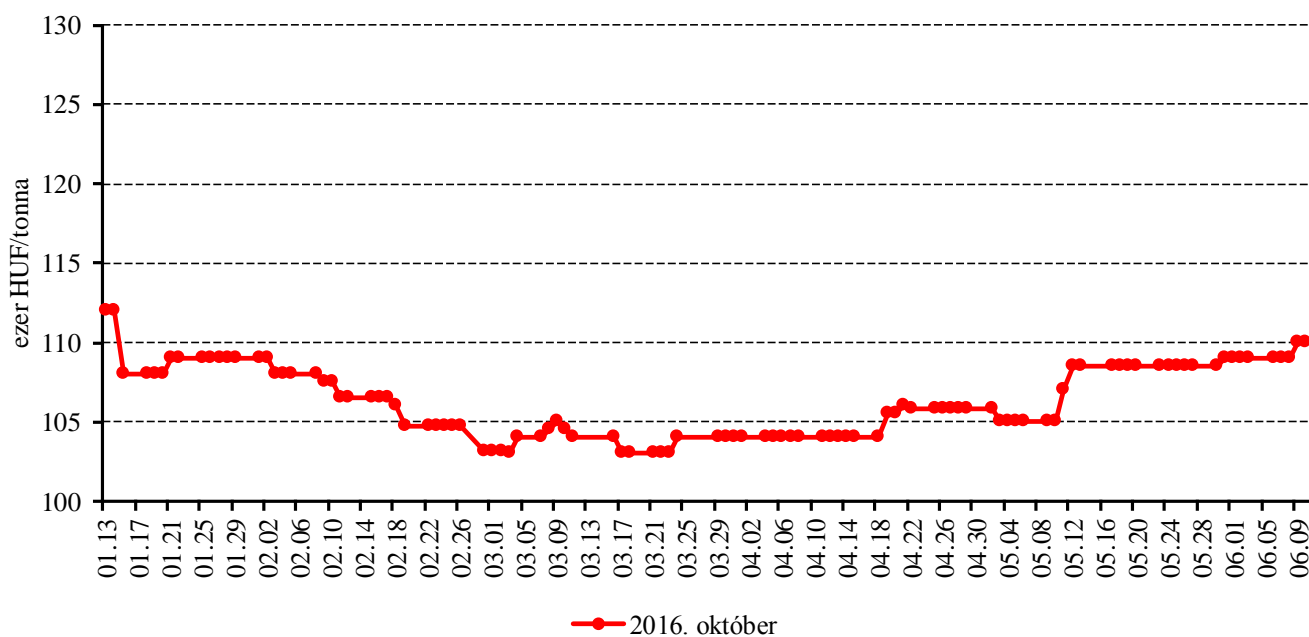
Forrás: CME Group

14. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

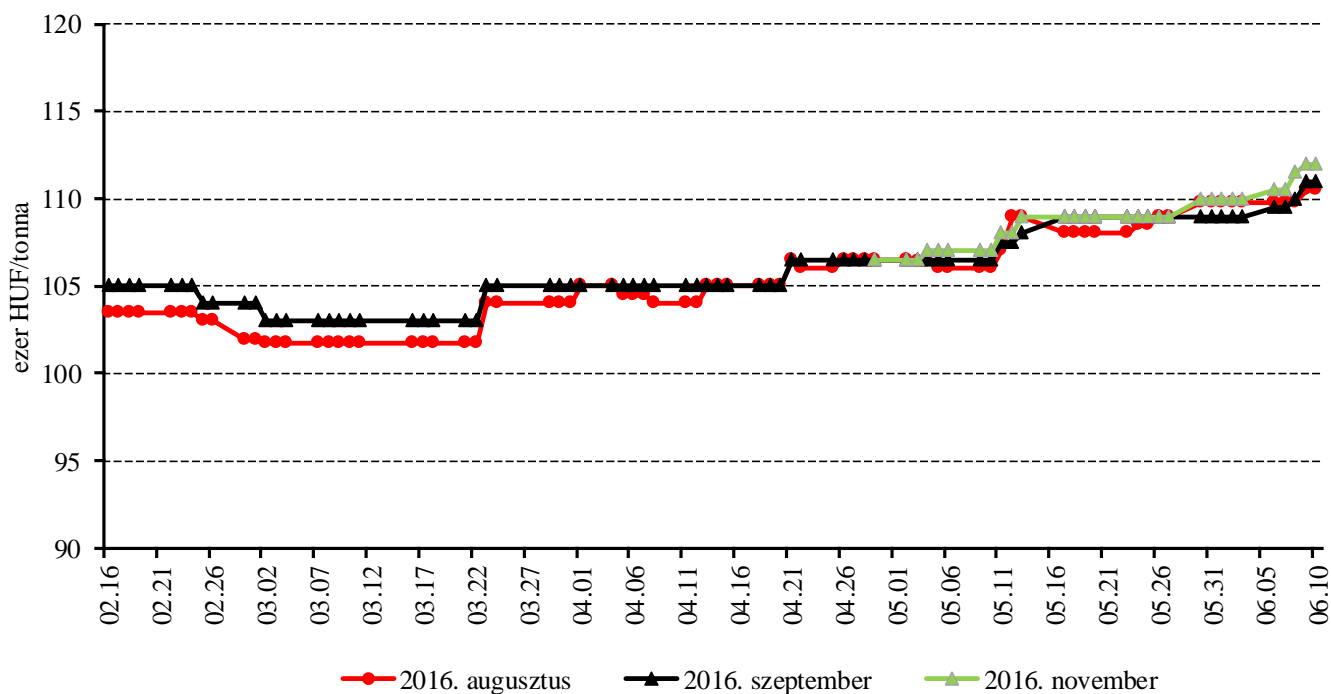
Forrás: Euronext

15. ábra: A napraforgómag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

16. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

16. táblázat: Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2016. június 10.)

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2016. augusztus	379	118 178
	2016. november	383	119 425
	2017. február	386	120 204
	2017. május	386	120 204
	2017. augusztus	374	116 542
	2017. november	376	117 165
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2016. július	433	119 379
	2016. augusztus	433	119 319
	2016. szeptember	429	118 387
	2016. november	427	117 799
	2017. január	426	117 394
	2017. március	411	113 302
SZÓJADARA	2016. július	456	125 810
	2016. augusztus	454	125 292
	2016. szeptember	453	124 988
	2016. október	451	124 382
	2016. december	451	124 382
	2017. január	446	123 014

Forrás: Euronext, CME Group

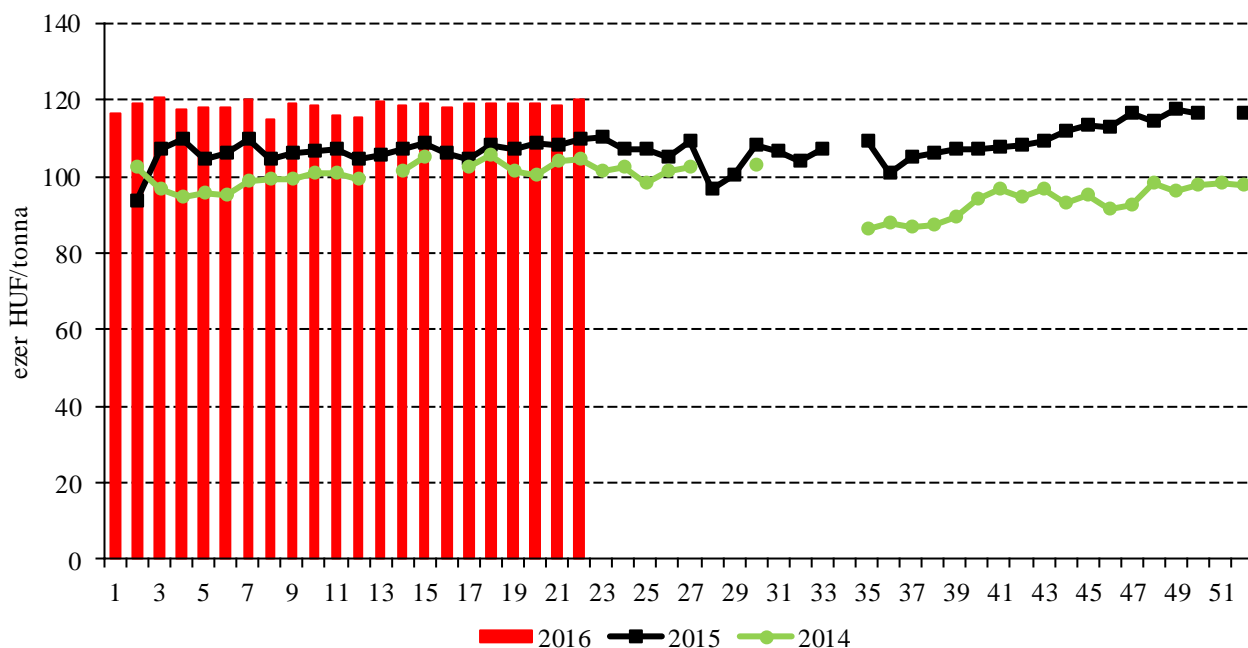
17. táblázat: A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2016. június 8.)

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	773	240 604
Napraforgóolaj (finomított)		878	273 286
Szójaolaj (nyers)		698	217 259
Szójaolaj (finomított)		758	235 935
Napraforgódara	Ausztria	–	–
Repcedara		260	80 748

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

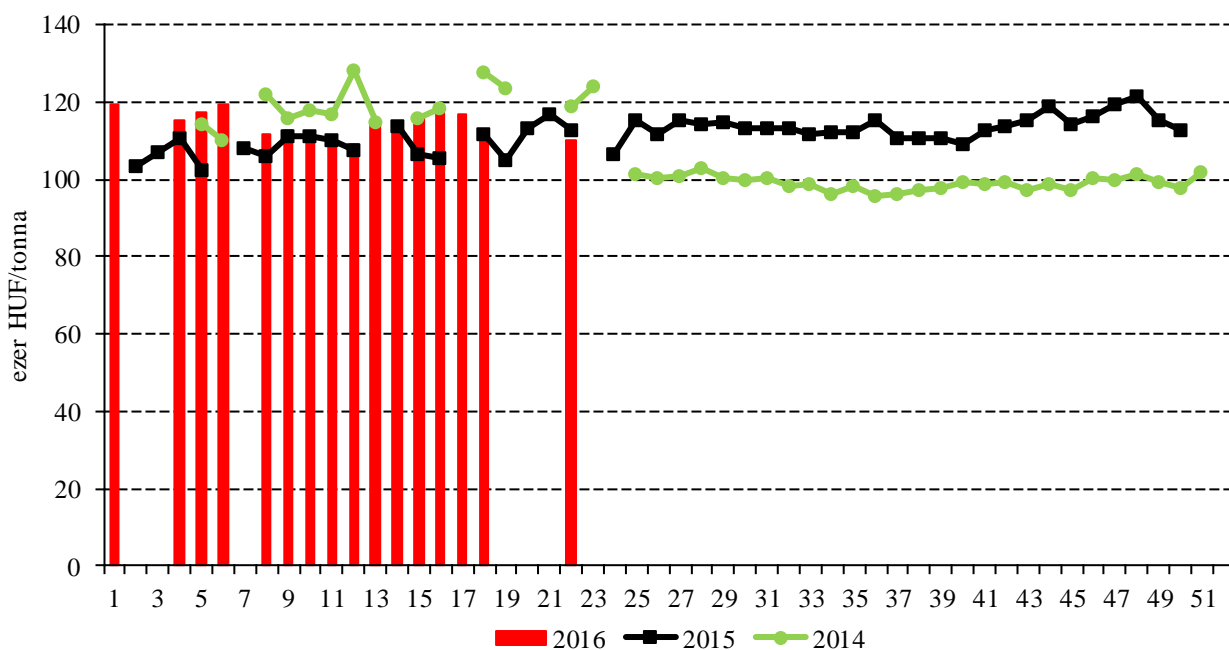
Termelői és kikötői árak

17. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

18. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

		USD/tonna			
		2016.05.20.	2016.05.27.	2016.06.03.	2016.06.10.
SZÓJA	USA FOB Gulf	412	418	n. a.	n. a.
	Brazília FOB Paranagua	416	420	n. a.	n. a.
	BAB EU CIF, USA-ból	425	n. a.	n. a.	n. a.
	EU CIF Brazíliából	437	n. a.	n. a.	n. a.
	Ukrajna FOB	395	400	n. a.	n. a.
	DARA EU CIF Rotterdam	434	n. a.	n. a.	n. a.
OLAJ	EU FOB Rotterdam	797	783	n. a.	n. a.
REPCE	Franciaország FOB Moselle	413	416	n. a.	n. a.
	MAG EU, 00 CIF Hamburg	409	n. a.	n. a.	n. a.
	Ukrajna FOB	420	420	n. a.	n. a.
	DARA EU FOB Hamburg	264	264	n. a.	n. a.
	Ukrajna FOB	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	808	800	n. a.
NAPRAFORGÓ	MAG EU CIF Amszterdam	435	n. a.	n. a.	n. a.
	DARA Franciaország CIF	255	n. a.	n. a.	n. a.
	Ukrajna FOB	240	235	n. a.	n. a.
	OLAJ EU FOB Rotterdam	865	865	n. a.	n. a.
	Fekete-tenger FOB	810	n. a.	n. a.	n. a.
	NYERS PÁLMAOLAJ	EU CIF	700	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Agrochart, Oil World

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: A növényolajok és származékaik feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2015. 22. hét	2016. 21. hét	2016. 22. hét	2016. 22. hét/ 2015. 22. hét (százalék)	2016. 22. hét/ 2016. 21. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	...	1 178	1 322	...	112
	HUF/tonna	...	272 555	228 189	...	84
Napraforgódara	tonna	4 593	2 688	3 757	82	140
	HUF/tonna	59 217	61 388	61 839	104	101
Nyers repceolaj	tonna	...	–	–	–	–
	HUF/tonna	...	–	–	–	–
Repcedara	tonna	1 426	...	1 357	95	...
	HUF/tonna	66 530	...	67 236	101	...

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon

		2015. január–március	2016. január–március	Változás (százalék)
ezer tonna				
Export	1205 Repcemag	119,68	81,34	67,97
	1206 Napraforgómag	127,68	131,84	103,26
	2304 Szójadara	20,95	22,46	107,24
Import	1205 Repcemag	14,26	1,93	13,50
	1206 Napraforgómag	22,34	22,18	99,25
	2304 Szójadara	101,02	108,43	107,33

Forrás: KSH

21. táblázat: A világ olajmagnmérlege

millió tonna						
	USDA		Oil World		Tallage	
	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}
SZÓJABAB						
Termelés	313	324	313	n. a.	315	322
Felhasználás	318	328	316	n. a.	318	327
Export	132	138	133	n. a.	134	141
Import	131	136	132	n. a.	134	141
Zárókészlet	72	66	82	n. a.	80	75
REPCEMAG						
Termelés	68	66	64	n. a.	67	66
Felhasználás	70	67	65	n. a.	68	67
Export	14	13	14	n. a.	14	14
Import	14	12	14	n. a.	14	14
Zárókészlet	5	4	5	n. a.	5	4
NAPRAFORGÓMAG						
Termelés	39	42	42	n. a.	41	43
Felhasználás	40	42	42	n. a.	41	43
Export	2	1	2	n. a.	2	2
Import	1	1	2	n. a.	2	2
Zárókészlet	2	1	3	n. a.	3	4

^{a)} Előzetes adat.

^{b)} Előrejelzés.

n. a. – nincs adat.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

Cukorpiaci jelentés

A világ cukorkibocsátása 2009/2010 óta folyamatosan nőtt, meghaladta a felhasználást. A többlettermelést a nád alapú cukor-előállítás esetén csak lassan tudják korlátozni, mivel a cukornád hétéves időtartamra telepítik. Számos országban nem találtak más jobban jövedelmező alternatív növényt a gazdák. A termelés nem tudott az elmúlt évek alacsony világpiaci árára kellő gyorsasággal reagálni. A folyó gazdasági évre vonatkozóan a különböző szakmai műhelyek eltérően ítélik meg a várható kibocsátást: *Czarnikow* 174,1 millió tonna, *F.O. Licht* 172,8 millió tonna, *ISO* 163,9 millió tonna. Több jelentős cukorexportőr országban (India, Thaiföld) magasak a készletek. A cukorrépa alapú termelésnél a gazdák könnyebben tudnak reagálni a globális folyamatokra, de ezek az országok is rendelkeznek készlettel. Az USA mezőgazdasági minisztériumának (*USDA*) közlése szerint a 2014/2015. gazdasági év végén 44,3 millió tonna volt a cukor globális készlete, ami történelmi csúcs, és a 2015/2016. szezonzó végén is még 40,5 millió tonnára számítanak.

A meghatározó szakmai műhelyek úgy ítélik meg, hogy a cukor globális felhasználása idén meg fogja haladni a kibocsátást, habár ennek mértékét eltérően ítélik meg: az *F.O. Licht* 8,3 millió tonnára, a *Kingsman* 5,1 millió tonnára, a *Czarnikow* 10,3 millió tonnára becsüli a különbözetet. Az *USDA* 2016 májusában közzétett jelentése Indiában enyhén növekvő, azaz 27,2 millió tonna felhasználásra, míg csökkenő, 25,2 millió tonna kibocsátásra számít. A nemzetközi cukorszövetség (*ISO*) bejelentette, hogy a globális cukordeficit számításai szerint 6,7 millió tonna lesz. A brit farmerek nemzeti uniójának (*NFU*) munkatársai a február után bekövetkezett folyamatosan emelkedő ártrendet a globális felhasználás várakozást meghaladó mértékű növekedésével magyarázzák, ami a készletek lassú csökkenését eredményezheti. Az elsősorban Indiát és Thaiföldet sújtó, az előzetes várakozásokat is meghaladó szokatlanul erős „El Niño” jelenség okozta aszályról is folyamatosan érkeztek az információk. A kárt nem egyenlíti ki a Braziliában várható rekordtermés sem. A New York-i árutőzsdén a nyerscukor jegyzése február közepétől újra emelkedésnek indult, és májusra az elmúlt húsz hónap csúcserékét érte el, azaz tonnánként 380-390 dollárt. A nyerscukor jegyzése ingadozott 2016 tavaszán, de ösz-

szességében 15-16 százalékkal magasabb volt májusban, mint az év első hónapjában, egy év alatt pedig 22-23 százalékkal emelkedett. A New York-i árutőzsdé brókerei nem tartják kizártnak a további áremelkedés lehetőségét sem. A Thaiföldön és Indiában pusztító szárazság a jövő évi termésre is hatással lehet. Braziliában a szokásosnál hamarabb kezdődhet a cukornád betakarítása, az elmúlt évinél 3,3 százalékkal több, 590 millió tonna cukornádat vághatnak le, de a cukornád cukortartalmát csökkentették az esőzések. A brazil cukornádipari szövetség (*UNICA*) közlése szerint 31,8 millió tonna cukor előállításra várható, ami kissé elmarad az előző évi 32,0 millió tonnától. Az *UNICA* ezt az enyhe csökkenést a bioetanol-előállítás növekvő részarányával magyarázza. Szakértők a gyenge brazil reál és az enyhén emelkedő cukorárak miatt nem számolnak a bioetanol irányába történő további eltolódással.

A fehér cukor ára rendszerint követi a nyerscukor árát, de a két termék közötti különbség változhat. A fehér cukor ára is a nagy globális készletek gyakoroltak nyomást. Kína erős kereslete a fehér cukor iránt azonban márciusában lökést adott a termék árának emelkedéséhez. Kína *Guangxszi* tartományában heves esőzések rontották a terméskilátásokat. *Yuannan*, *Guangdong* és *Hainan* tartományokban a gazdák a gyenge cukorárak miatt más terményre váltottak, például dohányra vagy banánra. Az elmúlt év novemberében Kína kibocsátását még 10,1 millió tonnára becsülték, az *USDA* ezt májusi jelentésében 8,2 millió tonnára lefelé módosította. Az országban a cukordeficit 7 millió tonna körüli, amit importtal pótolnak. A cukor ára enyhén emelkedhet a következő szezonban, ami arra készteti a gazdákat, hogy növeljék a cukornáddal hasznosított területeket. Jelentős emelkedésre azonban még a 2016/2017. gazdasági évben sem lehet számítani.

A londoni árutőzsdén a fehér cukor fronthavi jegyzése 460-480 dollár/tonnára emelkedett 2016 májusában, 25-27 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban, és 12-13 százalékkal haladta meg a januári 420 dollár/tonna értéket.

Az Európai Bizottság projekciója szerint az unió cukorkibocsátása 18,28 millió tonna lehet 2016-ban, várhatóan elmarad a 19,19 millió tonnára jelzett felhasználástól. Az Európai Bizottság 2016. április 28-án nyilvánosságra hozott adatai szerint a közösségben 17 millió

tonna élelmiszcélú fogyasztással számolnak. Az *USDA* szakértői az EU élelmiszcélú cukorfelhasználását többre, 18,8 millió tonnára becsülik, amit a migrációs hullám okozta kereslettel magyaráznak. Nagy-Britanniában ugyanakkor a cukortartalmú üdítőitalokra bevezetett adó és az egészséges táplálkozással kapcsolatos propaganda korlátozhatja a cukor felhasználását. Az *USDA* szakértői a közösségben nem számítanak a felhasználás további növekedésére a 2016/2017. gazdasági évben, amit elsősorban a cukor egészségkárosító hatásáról szóló erős propagandával magyaráznak. Az Európai Bizottság szerint ipari célra 0,8 millió tonna, bioetanol-előállítására pedig 1,35 millió tonna cukrot használhatnak fel.

A Bizottság adatai szerint az Európai Unióban a 2015/2016. gazdasági évben 1337 ezer hektáron, a 2016/2017. szezonban 1437,5 ezer hektáron termelnek cukorrépat. Az előző évben a gazdák az alacsony cukorárak és a magas készletek miatt 2,1 millió hektárral csökkentették a cukorrépaival hasznosított területüket. A terméshozamok nem alakultak kedvezően, több tagállamban (Ausztria, Németország, Lengyelország, Csehország, Szlovákia) szárazság sújtotta az állományt. Nagy-Britanniában 37 százalékkal, Németországban 35 százalékkal, Hollandiában 31 százalékkal, Lengyelországban 29 százalékkal és Franciaországban 6,5 százalékkal kevesebb cukorrépat termeltek 2015-ben, mint egy évvel korábban.

Előrejelzések szerint a cukorimport az az elmúlt évi 3,39 millió tonnáról 3,6 millió tonnára nőhet az idén. Brazília lehet a legnagyobb beszállító. A kiszállítást a *WTO* 1,5 millió tonnára korlátozta.

Az unióban az átlagos vagy az azt időszakosan meghaladó hőmérséklet és a csapadék viszonylag jó eloszlása kedvezett a gazdáknak a vetési munkák elvégzésében. A cukorrépa mag a szokott időben vagy csak enyhén késéssel került a földbe. Olaszországban és Törökországban a szárazság gátolta a vetési munkák elvégzését, és a növények csírázása is késik. Spanyolország északi részén esőzések lassították a cukorrépa vetését. A délnémet cukortermelők szövetségének jelentése szerint a cukorrépa vetése márciusában elkezdődhetett, amit az

esőzések és néha viharok zavartak meg elsősorban a keleti régióban. Április közepén került az utolsó répa mag a földbe. Magyarországon és Romániában a márciusi esőzések késleltették a vetést, de az áprilisi kedvező időjárás lehetővé tette a gazdáknak a tavaszi munkák befejezését. Április utolsó dekádjában több országból fagykárokat jelentettek. A hideg időjárás Nagy-Britanniában, Franciaországban, Németországban, Lengyelországban és a Balti Államokban okozott károkat.

Az Európai Bizottság szakértői a 2016/2017-re vonatkozó cukorrépa hozamokat 73,49 tonna/hektárra becsülik, ami 2,2 százalékkal haladná meg az ötéves átlaghozamot (71,79 tonna/hektár).

Az Európai Unióban az idei répa termés az utolsó a kvótarendszer eltörlése előtt, a cukoripar már a 2017 szeptemberét követő időszak felé tekint. A kvóta megszüntetése Franciaországban, Belgiumban, Hollandiában, Luxemburgban és Németországban a cukortermelés növekedését okozhatja. A cukorfeldolgozók ezekben az országokban már felkészültek a kapacitások növelésére, és azok jobb kihasználására. Az *USDA* szakértői szerint az EU termelése a kvóta utáni időszakban átlagosan 5 százalékkal nőhet, de Franciaországban a termelés bővülése akár 20 százalék is lehet. Más nyugat-európai országok is bejelentették már, hogy kis befektetéssel, a termelés hatékonyabbá tételével képesek lesznek kibocsátásuk növelésére. Néhány tagállamban akár a cukortermelés csökkenése is elképzelhető: Finnország, Svédország, Görögország és Olaszország.

A kvótaeltörlést követően a termelők és a feldolgozók szoros együttműködésére lesz szükség. A cukorrépa-termesztők aggódva néznek a 2017 utáni cukorrépa-felvásárlási feltételek és kikötések elé. Az északnémet cukortermelők szövetsége ezért pontos és részletes leírással és magyarázattal látott el a több mint 7 ezer cukorrépa-termelő gazdát. Több tagállamban megkezdődött a kvótaeltörlést követő időszakra vonatkozólag a gazdák és a feldolgozók közötti szerződések kidolgozása.

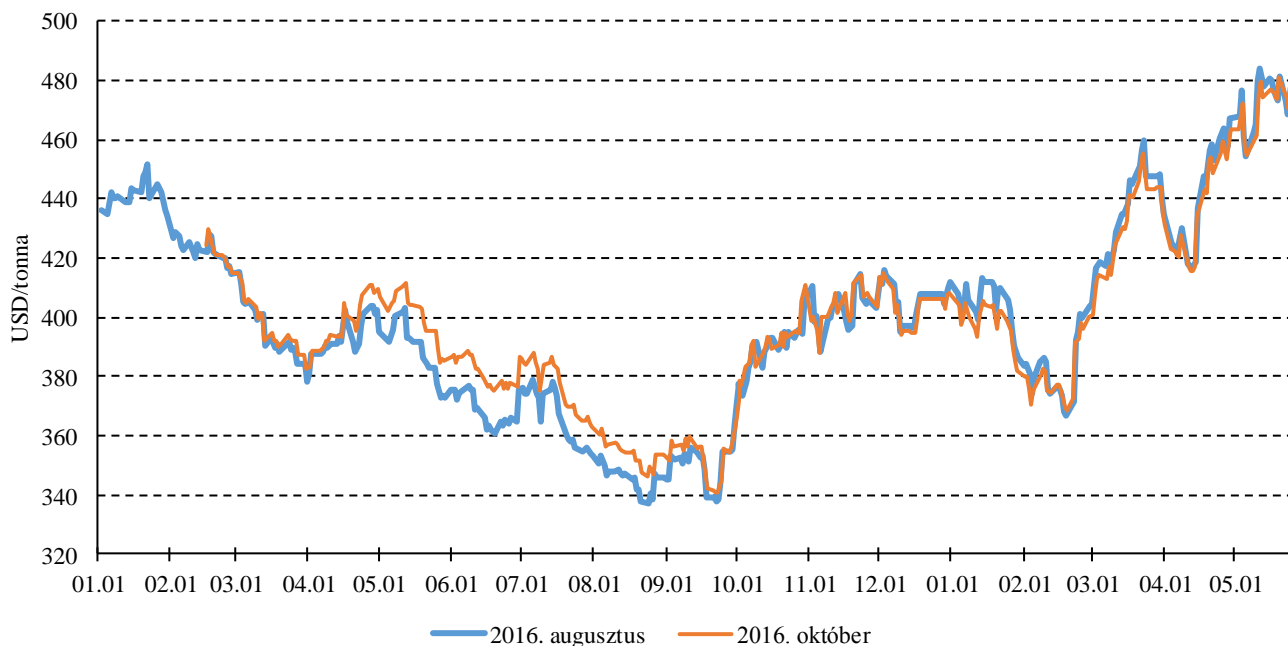
Az Európai Bizottság 2020-ban 111,9 millió tonna cukorrépa- és 17,2 millió tonna élelmiszcélú cukorkibocsátással számol.

Agrárpolitikai Hírek

- A Bizottság (EU) 2016/782 végrehajtási rendelete a vámkontingensek keretében 2016. május 1-7. között

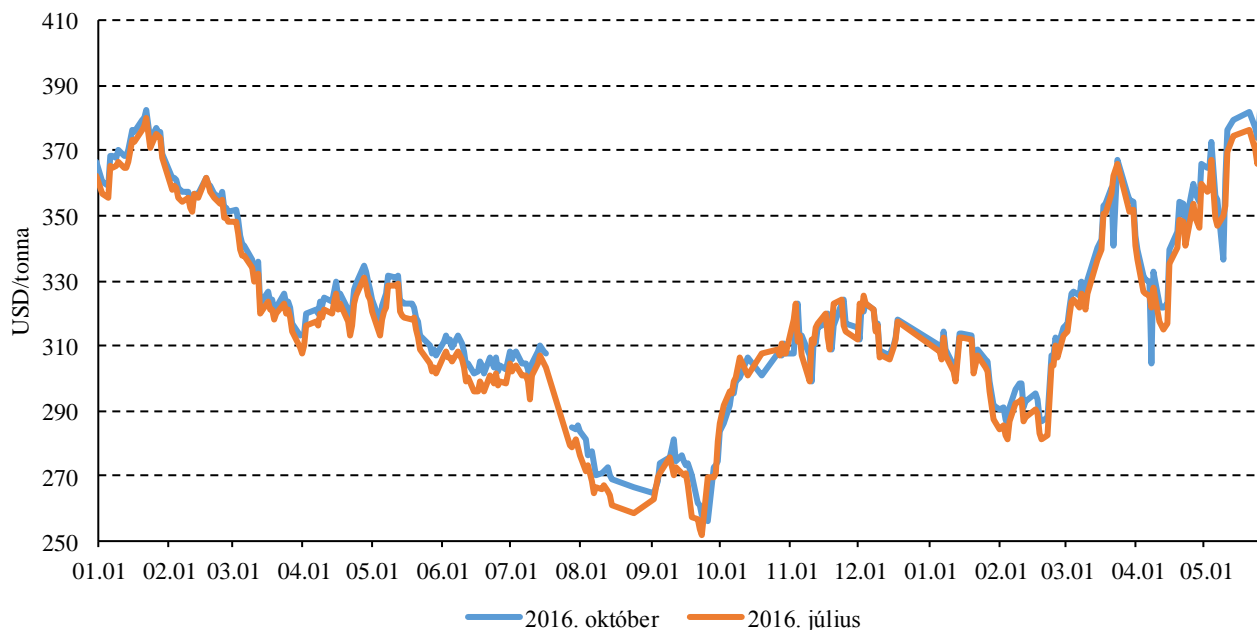
megnyitott behozatali engedély-kérelmek tárgyát képező mennyiségeket a 2015/2016. vámkontingens-időszak végéig felfüggesztette. Indiát, Kubát és Ausztráliát érinti az intézkedés.

19. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén (2015-2016)

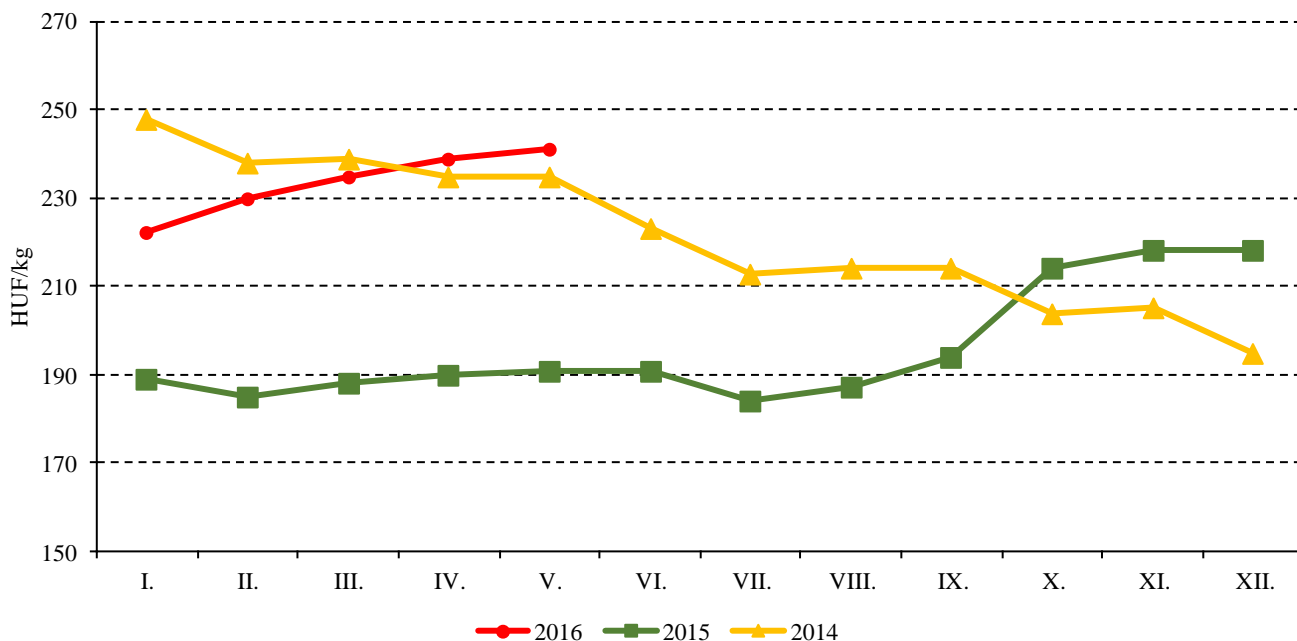
Forrás: LIFFE

20. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén (2015-2016)

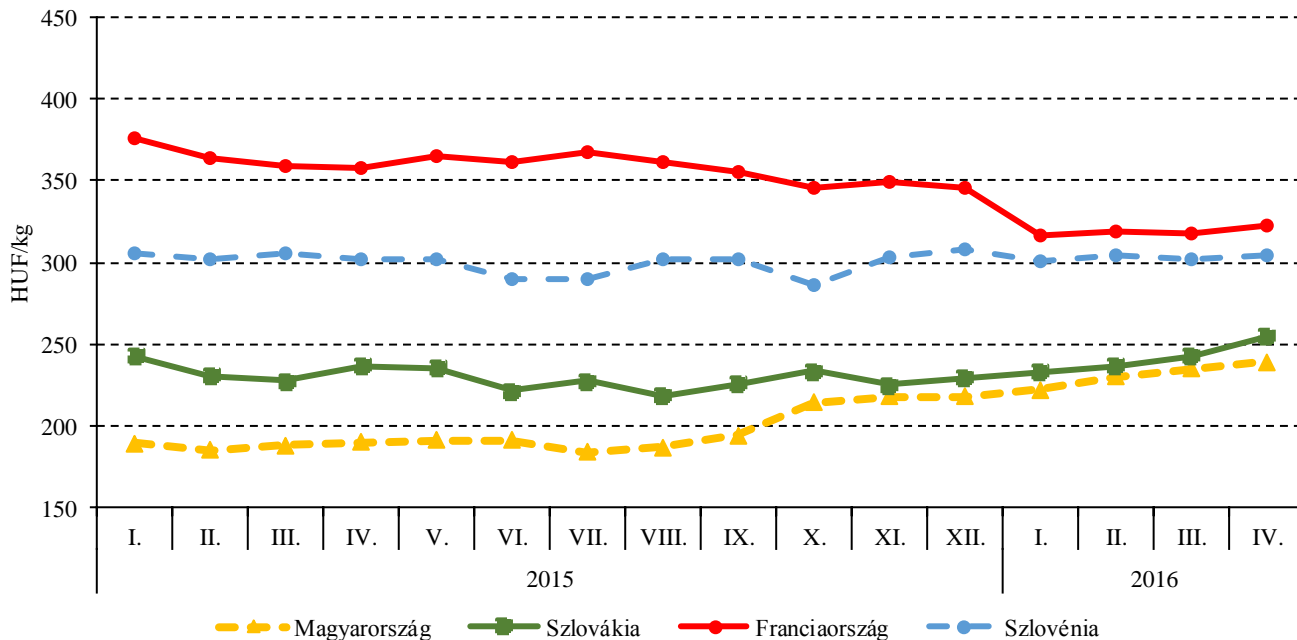
Forrás: ICE

21. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára Magyarországon (2014-2016)

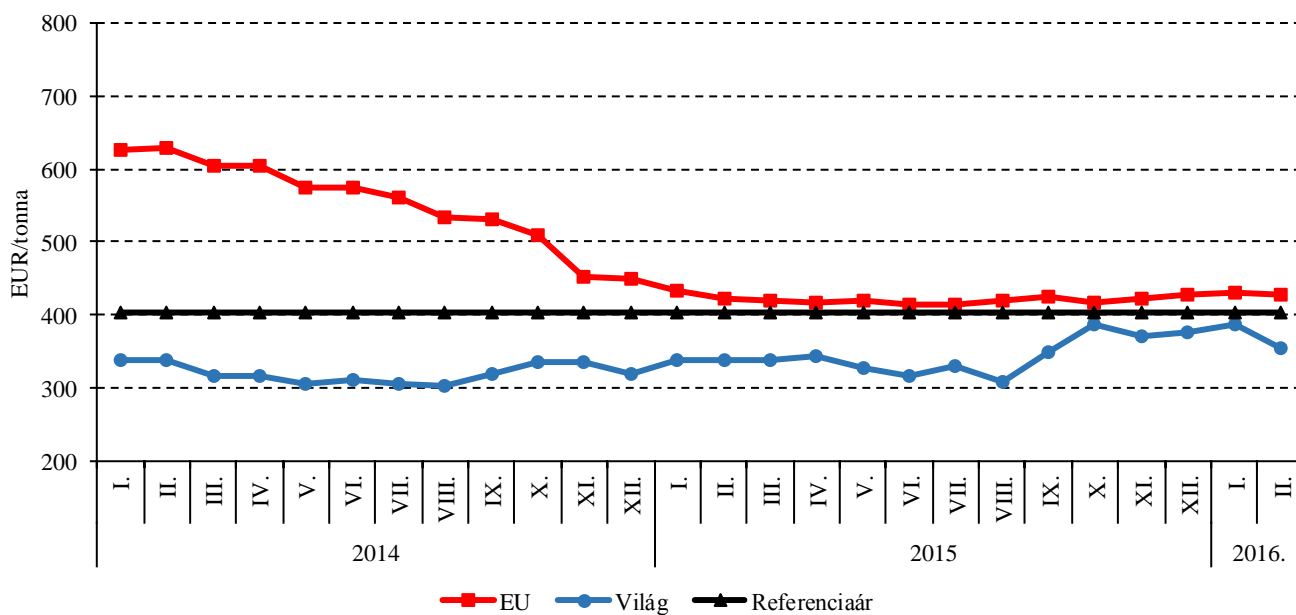
Forrás: KSH

22. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára az Európai Unió néhány tagországában (2015-2016)

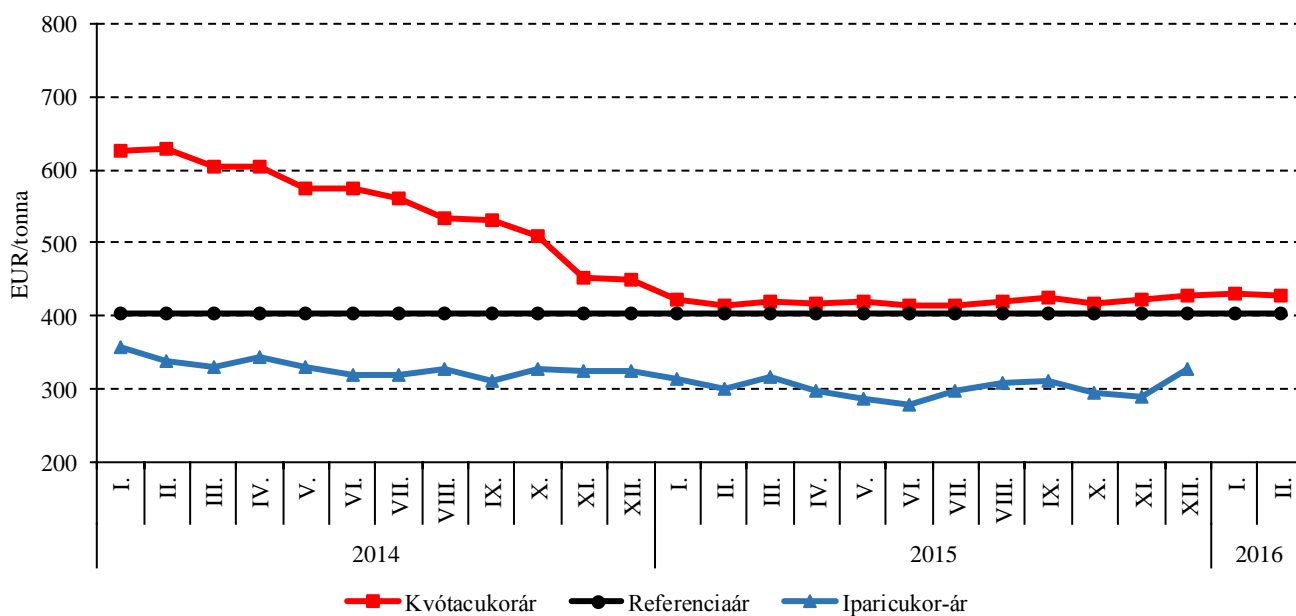
Forrás: Magyarország, Szlovákia, Szlovénia és Franciaország statisztikai hivatalai

23. ábra: A cukor világpiaci, uniós és referenciaára (2014-2016)

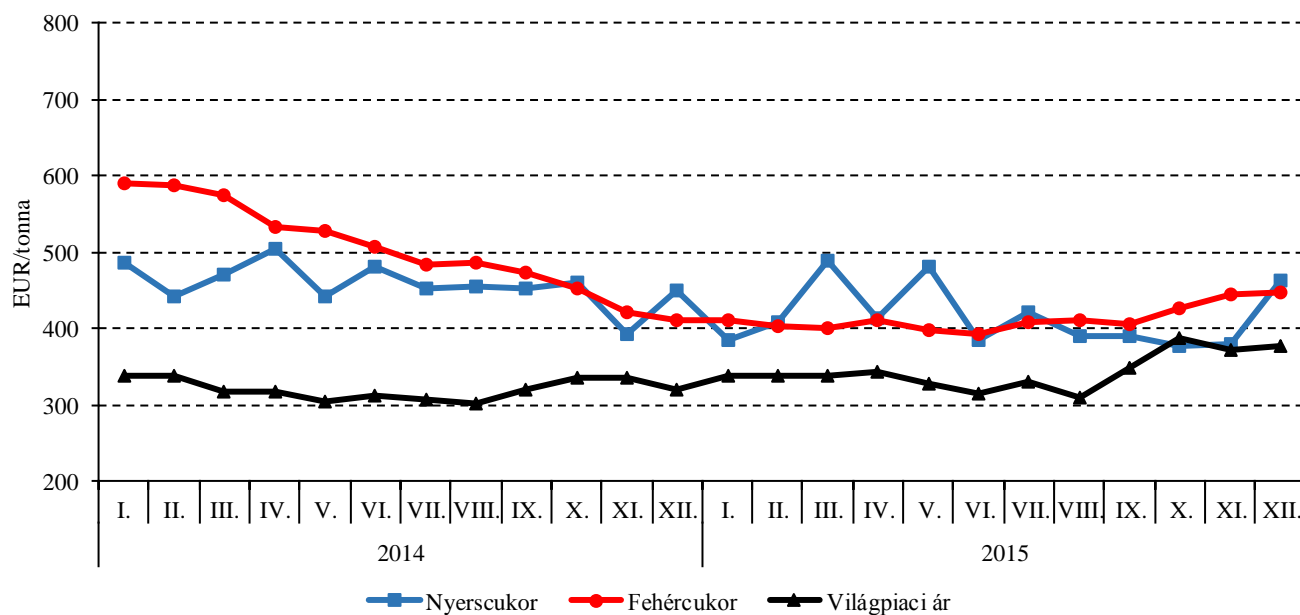

Forrás: Európai Bizottság

24. ábra: Az ipari és a kvótacukor ára (2014-2016)

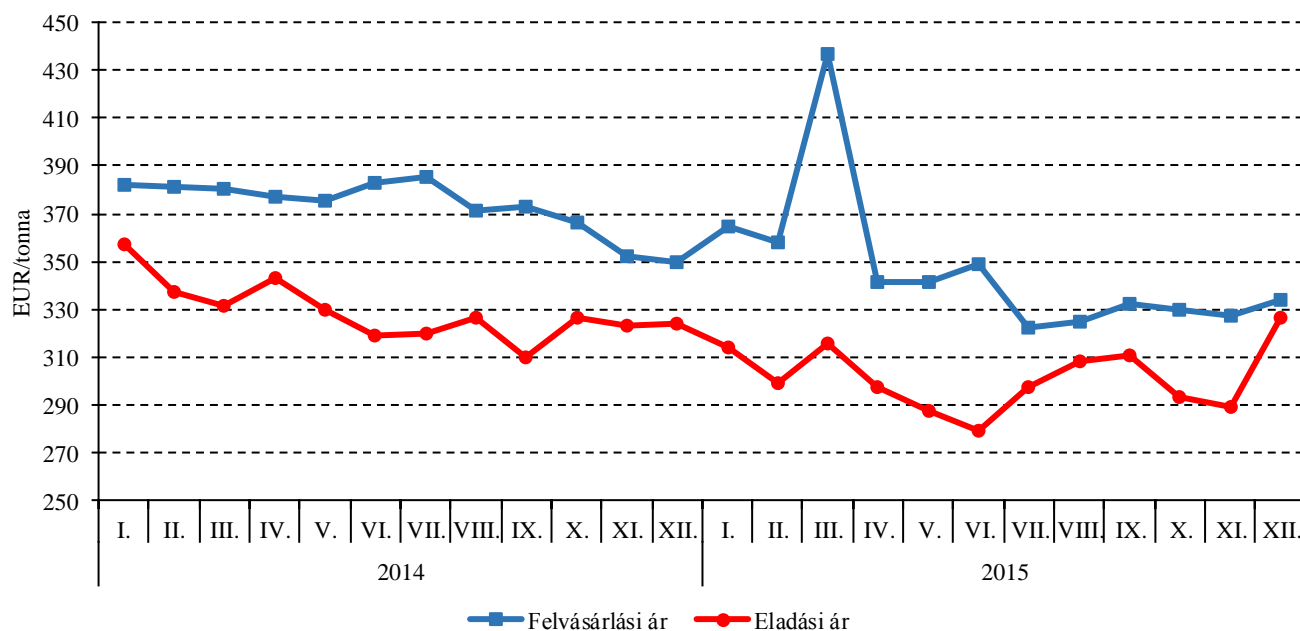
Forrás: Európai Bizottság

25. ábra: Az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni térség országaiból származó fehér- és nyerscukor ára^a az Európai Unióban (2014-2015)

^a CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő).

Forrás: Európai Bizottság

26. ábra: Az ipari cukor felvásárlási és eladási ára az Európai Unióban (2014-2015)

Forrás: Európai Bizottság

22. táblázat: **A globális cukortermelés, -fogyasztás és a cukortöbblet várható alakulása a 2015/2016. gazdasági évben (2016. március)**

	Termelés	Fogyasztás	Felesleg/Hiány
CZARNIKOW	174,1	184,4	-10,3
F.O. Licht	172,8	181,1	-8,3
ISO	163,9	170,6	-6,7

millió tonna

Forrás: Európai Bizottság

23. táblázat: **A cukorrépa termésátlaga az Európai Unióban**

	2015	2016 ^{a)}	Az elmúlt öt év átlaga
EU	71,65	73,39	71,79
Ausztria	62,08	68,53	70,59
Belgium	85,08	79,92	77,81
Csehország	59,38	66,40	64,00
Németország	72,17	71,77	71,85
Dánia	61,24	62,81	63,01
Finnország	32,70	36,55	36,65
Franciaország	87,50	89,74	89,15
Horvátország	54,49	56,36	52,45
Magyarország	57,66	63,18	53,96
Olaszország	57,01	58,76	55,93
Litvánia	50,61	51,55	51,70
Hollandia	83,30	84,31	81,21
Lengyelország	52,00	55,16	52,79
Románia	39,40	41,89	36,66
Svédország	60,80	63,45	63,46
Spanyolország	95,33	95,64	89,32
Nagy-Britannia	66,55	71,03	70,19

tonna/hektár

^{a)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

24. táblázat: Az Európai Unió cukormérlege (2014-2025)

	millió tonna											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Cukorrépa-termelés	115,6	97,6	112,2	113,1	112,2	111,8	111,9	112,1	112,3	112,5	112,8	112,9
EU-15	96,0	81,2	92,4	93,3	92,4	92,8	92,2	92,4	92,6	92,8	93,0	93,1
EU-13	20,1	16,4	19,8	19,7	19,7	19,7	19,7	19,8	19,8	19,8	19,8	19,8
Cukortermelés ^{a)}	19,4	13,8	16,8	17,4	17,2	17,2	17,2	17,2	17,3	17,5	17,6	17,7
Cukorkvóta	13,5	13,5	13,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU-15	16,5	11,5	13,9	14,5	14,3	14,2	14,3	14,4	14,6	14,6	14,7	14,7
EU-13	2,9	2,3	2,8	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	3,0	3,0	3,0	3,0
Felhasználás	19,2	18,7	17,8	17,2	17,6	17,4	17,5	17,1	17,1	17,2	17,1	17,1
Import	2,7	3,5	3,5	3,7	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8
Export	1,5	1,6	1,5	2,0	2,0	2,0	1,9	2,1	2,2	2,2	2,2	2,5
Nyitókészlet ^{b)}	2,6	4,0	1,0	2,1	2,2	1,7	1,4	1,1	1,0	1,1	1,0	1,0
Zárókészlet ^{b)}	4,0	1,0	2,1	2,2	1,7	1,4	1,1	1,0	1,1	1,0	1,0	1,0
EU cukorár (EUR/tonna)	425	485	495	397	395	390	390	401	410	410	401	399
Világpiaci ár (EUR/tonna)	351	371	362	341	314	318	314	323	347	348	330	319

^{a)} A cukortermelés és az előző évi átmenő készletek összege nem tartalmazza az etanolkészletet.

^{b)} A készletek tartalmazzák az előző évről átvitt mennyiségeket.

Forrás: Európai Bizottság

25. táblázat: Az Európai Unió izoglükózmérlege (2014-2025)

	millió tonna											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Termelés	0,7	0,7	0,7	1,4	1,5	1,6	1,8	2,0	2,1	2,2	2,3	2,3
EU-15	0,3	0,3	0,3	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,0
EU-13	0,4	0,4	0,4	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3
Izoglükózkvóta	0,7	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izoglükóz- felhasználás	0,7	0,7	0,7	1,3	1,4	1,5	1,7	1,9	2,0	2,1	2,2	2,2
Import	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Export	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Forrás: Európai Bizottság

